

naukam.triada.in.ua

НАУКОВЕ МИСЛЕННЯ

Громадське об'єднання «ВЕКТОР ПОШУКУ»

ЗБІРНИК СТАТЕЙ
учасників двадцять шостої всеукраїнської
практично-пізнавальної конференції

Частина I

"НАУКОВА ДУМКА СУЧАСНОСТІ І МАЙБУТНЬОГО"

Дніпро, 2019

ЗМІСТ

Галузь: «Технічні науки»

Усенко В.Ю. ШУМ ПОВІТРЯНИХ ГВИНТІВ	3
---	----------

Галузь: «Технічні науки (оцінювання якості продукції)»

Шведова В.В. МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОНТРОЛЬНИХ КАРТ ПРИ СТАТИСТИЧНОМУ КЕРУВАННІ ЯКІСТЮ	6
---	----------

Галузь: «Медицина»

Корчинський В.С., Скляренко Д.С. МЕТОДИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ АРТЕРІАЛЬНІЙ ГІПЕРТЕНЗІЇ З ВИСОКИМ СЕРЦЕВО-СУДИННИМ РИЗИКОМ	12
--	-----------

Лабінський А.Й., Лабінська Г.Б. ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ХВОРОБИ ПАРКІНСОНА	15
---	-----------

Галузь: «Педагогіка»

Вацеба М.І. ВПЛИВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ВСЕБІЧНИЙ ТА ГАРМОНІЙНИЙ РОЗВИТОК УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	19
---	-----------

Стражнікова І.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	24
---	-----------

Галузь: «Педагогіка. Психологія»

Петрашук О.О. АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	29
---	-----------

Галузь: «Економічні науки»

Вакулич М.М., Пархоменко О.А. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ПРЕМІЮВАННЯ ТА ІНШИХ ПРОГРАМ МАТЕРІАЛЬНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ НА ТОВ «АГЕНЦІЯ «ДЖЕБ»	35
--	-----------

Галузь: «Економіка»

Алескерова Ю.В., Бусько І.М. ФІНАНСОВІ ПОТОКИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	40
---	-----------

Коструб Л.М., Рахній О.Ю., Самко О.О. ПОГІРШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ – НАСЛІДОК СВІТОВОГО ПОЛПШЕННЯ РІВНЯ ЖИТТЯ	45
--	-----------

Присяжнюк А.Ю. РОЗВИТОК ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ КЛАСТЕРІВ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	51
---	-----------

Руденко Т.С. СУТНІСТЬ ТА ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВНОГО КАПІТАЛУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	54
Семенчук Д.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ	59

ФІНАНСОВІ ПОТОКИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Алескерова Ю.В.,
д.е.н., старший науковий співробітник,
доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Вінницький національний аграрний університет,
Вінниця, Україна

Бусько Інна Миколаївна,
магістр,
Вінницький національний аграрний університет,
Вінниця, Україна

Фінансові потоки є важливим поняттям сучасної економічної науки та практики. Однак, не зважаючи на поширеність його застосування у фінансовій практиці, в сучасній науковій літературі простежується незначна кількість досліджень, присвячених аналізу сутності та особливостей формування фінансових потоків, їх переміщенню та класифікації, проблемам їх комплексного управління та функціонування у фінансово-економічному просторі.

Фінансові потоки є важливим поняттям сучасної економічної науки та практики. Однак, не зважаючи на поширеність його застосування у фінансовій практиці, в сучасній науковій літературі простежується незначна кількість досліджень, присвячених аналізу сутності та особливостей формування фінансових потоків, їх переміщенню та класифікації, проблемам їх комплексного управління та функціонування у фінансово-економічному просторі.

Вчені зазначають, що чистий грошовий потік може утворюватися не лише за рахунок приросту чи скорочення власних обігових коштів, а й шляхом збільшення або зменшення таких видів активів та пасивів підприємства як:

- 1) дебіторська заборгованість; 2) кредиторська заборгованість (поточні зобов'язання);
- 3) інші активи; 4) інші пасиви.

Важливими для розуміння сутності та класифікації фінансових потоків страхової компанії є результати дослідження О. Хавтур. Науковець визначає зміст та типологію фінансових потоків через поняття фінансових ресурсів [5, с.12]. Створення та використання фінансових ресурсів, що передбачає одночасно їх рух, забезпечує функціонування фінансових потоків. А від так, визначення фінансових потоків як руху фінансових ресурсів в контексті їх використання за

певними напрямками, на погляд вченої, не розкриває повністю їх економічний зміст. На думку вченої, функціонування фінансових потоків має базуватися на системі вхідних та вихідних грошових потоків, які визначають джерела формування та напрямки використання фінансових ресурсів. О.Хавтур визначає фінансові потоки як упорядкований рух фінансових ресурсів за певний період, який спрямований на досягнення ефективного господарювання [5, с.13].

Фінансовий потік – це сформована за певний проміжок часу зміна обсягу фінансових ресурсів від усіх видів діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна, інша), яка відбувається постійно або з певною періодичністю та забезпечує безперервний кругообіг капіталу. Наведене визначення може бути використане для характеристики фінансового потоку як на макро-, так і на мікрорівні. При цьому під вільним фінансовим потоком страхової компанії будемо розуміти, перш за все, грошовий позитивний потік, який може бути спрямований, після здійснення всіх операційних витрат та здійснення необхідних інвестицій, на виплату доходів власникам та кредиторам страхової компанії. На відміну від цього, вільний фінансовий потік для власників враховує чистий відтік коштів кредиторам. Найбільший за обсягом є вільний фінансовий потік для страхувальників. Внаслідок пріоритетності виконання своїх зобов'язань перед саме цією групою акціонерів, а також необхідності їх виконання саме в грошовій формі, такий фінансовий потік є грошовим та дорівнює величині надходжень страхової компанії від операційної та інвестиційної діяльності. Сьогодні в науковій літературі сформувався три основні підходи до визначення сутності фінансового потоку: по-перше, фінансовий потік за поняттям та властивостями визначається як еквівалент грошового потоку; по-друге, фінансовий потік характеризується як переміщення фінансових ресурсів у грошовій та негрошовій формах; по-третє, фінансовий потік являє собою результат здійснення господарських операцій, що виражається у формуванні зміни прибутку/збитку. Існуючі визначення фінансового потоку як зміни обсягу фінансових ресурсів доповнено такими сутнісними характеристиками як часові рамки та періодичність, вид діяльності, функціональне призначення.

Узагальнивши викладене, автором пропонується визначати фінансовий потік як сформовану за певний проміжок часу зміну обсягу фінансових ресурсів у грошовій та не грошовій формах від операційної (страхової), фінансової та інвестиційної видів діяльності, яка відбувається постійно або з певною періодичністю та забезпечує безперервний кругообіг капіталу страхової компанії. Одним з напрямів управління фінансами страхової компанії є управління її фінансовими потоками. Повна оцінка фінансового стану страхової компанії неможлива без аналізу його фінансових потоків.

Дослідження особливостей управління фінансовими потоками страхової компанії в страховому бізнесі базується на концептуальних засадах організації фінансового менеджменту страхової компанії. Фінансові потоки страхової компанії виступають важливим об'єктом її фінансового управління. Відповідно, правильний вибір тактики та стратегії управління ними є

значним внутрішнім фактором фінансової стійкості та стабільності. Виходячи з цього потрібно правильно визначитися з концептуальними засадами формування раціональної моделі механізму управління фінансовими потоками страхової компанії. Важливим напрямом діяльності страхової компанії є вплив за допомогою механізму управління фінансовими потоками на раціональне використання ресурсів. Структура механізму досить складна, в неї входять різні елементи, що відповідають різноманітним відносинам (страховим, перестраховим, інвестиційним та фінансовим) і охоплюють усі сфери діяльності страхової компанії. Складовими механізму управління фінансовими потоками є: планування і регулювання, прогнозування, контроль, аудит та контролінг. При цьому враховуються: вимоги до фінансових показників платоспроможності, нормативи до розміщення страхових резервів та здійснення перестраховування, ліміти для філій щодо розміру виплат страхових відшкодувань. Планування надходжень від страхової діяльності, на думку науковця, є досить важливим моментом у процесі управління фінансовими ресурсами страхових компаній і розробляти даний бюджет необхідно, виходячи з можливостей конкретної страхової компанії. Разом з тим, при формуванні фінансових ресурсів потрібно враховувати той факт, що між розміром отриманих страховою компанією страхових платежів та рівнем її фінансової стійкості не завжди існує прямий зв'язок.

При визначенні стратегії формування внутрішніх фінансових ресурсів страхової компанії потрібно також враховувати можливість повернення від перестраховиків коштів переданих у перестраховування ризиків. Дане джерело формування фінансових ресурсів страхової компанії включає відшкодування перестраховиком частки страхових виплат по ризиках, переданих йому в перестраховування. У договорі, підписаному з перестраховиком, обумовлюються процентні співвідношення зобов'язань кожної зі сторін за договором перестраховування і, відповідно, розмір відшкодувань у випадку настання ризику. Величина даного показника є «похідною» від величини страхових виплат за період. Разом з тим, потрібно враховувати витрати, які пов'язані з передачею ризиків у перестраховування. Ці витрати включають страхові премії, що припадають на частку ризику, переданого в перестраховування цесіонарію, і прямо залежать від страхового портфеля страхової компанії і укладених договорів з перестраховиком. Як бачимо, зміст поняття «управління» дозволяє досліджувати не тільки економічні, але й технологічні, і соціальні процеси для досягнення визначених цілей. Тому, проведемо адаптацію досягнень наукової думки до механізму управління фінансовими потоками у страхуванні.

Таким чином, в якості предмета управління науковці розглядають фінансові потоки у страхуванні, які можуть функціонувати на різних рівнях, що носять взаємообумовлений характер: - на міждержавному рівні; - на державному рівні; - на регіональному рівні; - на рівні господарської одиниці; - всередині господарської одиниці.

Разом із тим, враховуючи специфіку управління фінансовими потоками на рівні страхової компанії, з нашої точки зору до принципів такого керуючого впливу необхідно віднести наступні:

- принцип інтеграції із загальною системою управління страхової компанії, який передбачає глибоку інформаційну, організаційну, аналітичну та регуляторну координацію між основними підсистемами страхового менеджменту, спрямованість їх узгоджено функціонування на досягнення загальної мети страхового бізнесу;

- принцип задоволеності інтересів стейкхолдерів, який передбачає необхідність оптимізації в прийнятті управлінських рішень з позиції не тільки інтересів власників, а й, враховуючи високу значимість страхового бізнесу у підтриманні соціально-економічної безпеки країни, їх відповідну узгодженість із боку усіх стейкхолдерів, та страхувальників, зокрема. Такій підхід передбачає підтримання менеджментом страхової компанії сучасних орієнтирів якісного корпоративного управління, спрямованого на соціальну відповідальність;

- принцип спрямованості на види діяльності, в якості фундаментальних елементів управління фінансовими потоками ставить їх сфери формування – інвестиційну, операційну (страхову), або фінансову діяльність. Такий поділ потоків дозволяє відобразити основні особливості динамічного процесу формування та розподілу фінансових ресурсів страхової компанії.

Отож із проведеного дослідження можна зробити висновки:

➤ Сукупність фінансових потоків страховика найбільшою мірою відображає те положення, при якому, з одного боку, страховик, як і будь-яка комерційна організація, ставить перед собою завдання отримання прибутку, а з іншого – страховик несе відповідальність за укладеними договорами. Комплексний аналіз наукових підходів до визначення сутності фінансових потоків, а також визначені їх морфологічні ознаки дозволили визначити поняття фінансового потоку як сформованої за певний проміжок часу зміни обсягу фінансових ресурсів у грошовій та не грошовій формах від операційної (страхової), фінансової та інвестиційної видів діяльності, яка відбувається постійно або з певною періодичністю та забезпечує безперервний кругообіг капіталу страховика. Наведене визначення може бути використане для характеристики фінансового потоку як на макро-, так і на мікрорівні.

➤ Існуючі визначення фінансового потоку як зміни обсягу фінансових ресурсів доповнено наступними сутнісними характеристиками: часові рамки та періодичністю; видом діяльності; функціональним призначенням. Враховуючи специфіку страхової діяльності розширено класифікаційні ознаки фінансових потоків: за часовим характером, рівнем охоплення, абсолютним виміром, сферою діяльності, належністю до основної діяльності, ступенем ліквідності та доступністю для відповідної групи стейкхолдерів. Механізм управління фінансовими потоками страхової компанії органічно входить у систему управління і в рамках цієї керуючої системи найбільшою мірою пов'язаний із підсистемою управління капіталом.

➤ Аналіз наукових підходів до управління фінансовими потоками страхової компанії дає можливість визначити його як системно впорядковані дії та операції в процесі формування, руху та перерозподілу фінансових ресурсів страхової компанії, що підпорядковані її загальній та фінансовій стратегіям, та включають певним чином пов'язані підсистеми аналізу, планування, та контролінгу фінансових потоків, які спрямовані на підтримання платоспроможності і фінансової стабільності страхової компанії, визначаючи тим самим зростання її ринкової вартості.

Література:

1. Алескерова Ю.В. Управління капіталом страхових компаній / Ю.В. Алескерова, О.М. Сідак / Інфраструктура ринку. - 2018. - Вип. 18. - С. 300-306.
2. Алескерова Ю.В. Перестраховання майна підприємства / Ю.Алескерова, Н.Л. Вільчинська, Д.О. Житкевич / Причорноморські економічні студії. - 2018. - Вип. 26 Ч. 2. С. 81-84.
3. Алескерова Ю.В. Розвиток інноваційної діяльності в страхових компаніях України / Ю.В. Алескерова, О.М. Черній / Інфраструктура ринку. - 2018. - Вип. 20. - С. 208-213.
4. Алескерова Ю.В. Аутсорсинг в управлінні інноваціями страхової компанії / О.М. Черній, Ю.В. Алескерова / Зб. тез доповідей XXI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. "Літні наукові дискусії" (м. Вінниця, 15 черв. 2018 р.) Ч. 1. - Вінниця, 2018. - С. 73.
5. Алескерова Ю.В. Управління фінансовими ресурсами державних підприємств / Ю.В. Алескерова, А.Р. Ременюк / Причорноморські економічні студії. - 2018. - Вип. 30 Ч. 2. - С. 45-47.
6. Марценюк-Розарьонова О.В. Фінансові ресурси страхових організацій : специфіка формування та напрямки розміщення/ О.В.Марценюк-Розарьонова// Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Кібернетичне управління економічними об'єктами в умовах глобалізації» (Вінниця, 19 квітня 2018р.). – м. Вінниця - 2018 р.
7. Сідак О.М. Менеджмент капіталу страхової компанії / О.М. Сідак О.М., В.Л. Тодосійчук / Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. "Актуальні питання менеджменту та маркетингу" (м. Запоріжжя, 27-28 квіт. 2018 року). – Херсон: «Молодий вчений», 2018. – С. 57-61.